

نقش تعاونی جنگل نشین آستاراچای بر وضعیت اقتصادی اعضاء، حفاظت و احیای جنگل

مسعود رستگار^۱، وحید همتی^۲

تاریخ دریافت: ۹۱/۷/۲۵ تاریخ پذیرش: ۹۲/۶/۱۳

چکیده

باتوجه به مساحت جنگل‌های شمال و جمعیت بالای ایران، سهم سرانه جنگل برای هر نفر در شرایط کنونی، حدود ۰/۲ هکتار برآورد می‌شود و این در حالی است که سرانه جهانی جنگل حدود ۰/۶ هکتار است و این مسئله حاکی از فقر کشور ما در این زمینه است. عوامل بسیاری چون کشاورزی، دامداری سنتی، زندگی عشایری، استفاده از چوب به‌عنوان سوخت و بهره‌برداری غیراصولی، رشد جمعیت روستاها، باعث تخریب این منابع و کاهش روزافزون سطح آن‌ها شده است. اهداف تعاونی‌های جنگل‌نشین، حفظ، احیا و بهره‌برداری مستمر جنگل‌ها با مشارکت مردم می‌باشد. در این تحقیق به‌منظور دستیابی به تأثیر و نقش این تشکل‌ها در جنگل، به مطالعه نقش تعاونی جنگل‌نشین منطقه آستاراچای بر وضعیت اقتصادی جنگل‌نشینان و حفاظت و احیا از جنگل پرداخته است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پیمایشی با تکنیک پرسشنامه و مصاحبه از دیدگاه دو گروه از کارشناسان منابع طبیعی و اعضای تعاونی به تعداد ۳۰ نفر انجام شد. نتایج نشان داد که تعاونی جنگل‌نشین آستاراچای در زمینه مبارزه با قاچاق چوب، کیفیت پوشش گیاهی منطقه، پرورش زنبور عسل، کشت قارچ، تولید مواد لبنی، افزایش سطح سواد، ایجاد فرصت شغلی و رابطه تعاونی با اعضا دارای موفقیت خوب و در مورد پرورش ماهی، جمع‌آوری محصولات فرعی و ایجاد کارگاه صنایع چوب دارای موفقیت کم و در مورد ماشین‌آلات، تأمین سوخت جایگزین برای اعضا و همچنین مشارکت مردم در اجرای فعالیت‌های مختلف ناموفق بوده است.

واژه‌های کلیدی: آستاراچای، تعاونی جنگل‌نشین، حفاظت جنگل، وضعیت اقتصادی

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

۲- نویسنده مسئول، عضو هیأت علمی تمام وقت گروه جنگلداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

مقدمه

جنگل به عنوان یک ثروت خدادادی به لحاظ کارکرد اقتصادی- اجتماعی، توجه زیادی را به خود جلب نموده است. در اقتصاد کشورها، جنگل‌ها از اهمیت خاصی برخوردارند، زیرا قابل تجدید حیات بوده و موجودی آن سرمایه‌ای است که می‌توان با مدیریت صحیح اصل سرمایه را برای همیشه حفظ نمود و از سود سرمایه آن استفاده کرد (عباسی.ع و همکاران، ۱۳۷۹). میزان تراکم پوشش جنگل در یک کشور می‌تواند به مثابه شاخص توسعه یافتگی آن کشور به‌شمار آید (محمد نژاد، ۱۳۷۸). مطلوبیت عرصه‌های جنگلی از نظر کمی و کیفی به معنای پشتوانه‌ای محکم در توسعه منابع آبی و خاکی است.

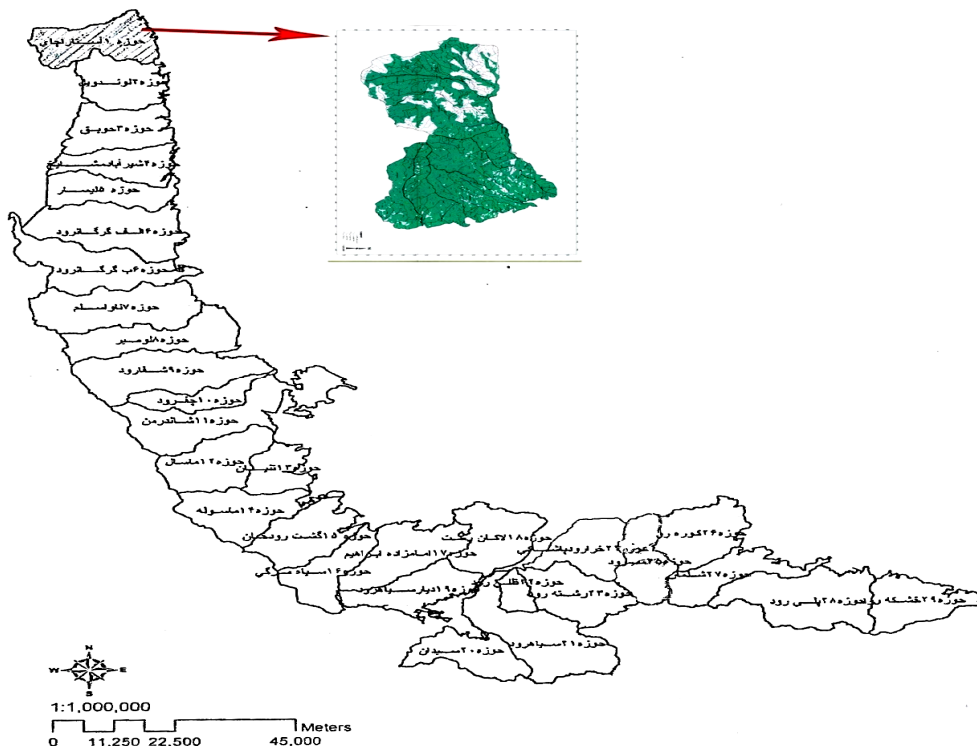
باتوجه به مساحت محدود جنگل‌های شمال (۱/۸ میلیون هکتار) (سال ۱۳۸۷ ه. ش) و با عنایت به جمعیت بالای ایران، سهم سرانه هر ایرانی در شرایط کنونی حدود ۰/۲ هکتار برآورد می‌شود، در حالی که سرانه جهانی جنگل ۰/۶ هکتار بوده و این مسئله حاکی از فقر شدید ایران در این زمینه می‌باشد (عباسی.ع و همکاران، ۱۳۷۹). شرایط نامساعد اقلیمی، کشاورزی و دامداری ابتدایی در ایران باعث شده که روستاییان دچار فقر عمومی گردند. کمی بضاعت مالی، نداشتن محل درآمد دیگر و مبارزه با این مشکلات، آنان را وادار به جنگل‌تراشی و گسترش زمین کشاورزی می‌کند و به دلیل عدم دسترسی آسان به سوخت فسیلی برای تأمین انرژی گرمایی، از هیزم عرصه جنگلی استفاده می‌نمایند که باعث تخریب این منابع و کاهش

روز افزون سطح آنها شده است. (ینخکشی، ۱۳۸۵). جنگل‌های گیلان با وسعتی حدود ۵۶۰ هزار هکتار با موقعیت رویشگاهی و شرایط اکولوژیک مناسب، جزو جنگل‌های تولیدی و تجاری منحصربه‌فرد ایران هستند و به‌عنوان منابع تجدید شونده، تأثیر بسزایی بروضعیت اقتصادی- اجتماعی و زیست محیطی جامعه انسانی دارند (شاعری وحسینی نیا، ۱۳۷۹).

یکی از مؤثرترین شیوه‌ها در حفظ، احیاء منابع جنگلی و جلوگیری از روند کنونی تخریب جنگل‌ها به خصوص جنگل‌های شمال ایران، به- کارگیری نیروهای مردمی به‌ویژه مردم محلی می- باشد. اعمال هرگونه مدیریت بر منابع جنگلی بدون مشارکت جوامع مذکور با موفقیت چندانی همراه نخواهد بود. (عباسی و همکاران، ۱۳۷۹). برخی مطالعات انجام شده درباره جنگل‌های شمال نشان دهنده جایگاه برتر تعاونی‌ها در مدیریت جنگل به‌ویژه احیای جنگل‌های مخروطه است (شاعری و حسینی نیا، ۱۳۷۹). خوشبختانه در سال‌های اخیر در چارچوب مدیریت نوین منابع طبیعی در کشور، تعاونی‌های جنگل نشین به عنوان یکی از مهمترین مکانیزم‌های واگذاری این منابع به مردم در دستور کار سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور قرار گرفته است. نظر به جدید بودن تجربه تشکل‌های فعلی، شناخت دقیق و همه جانبه نهادهای مشارکتی مزبور و بهره‌گیری از برنامه‌ریزی‌های علمی به‌منظور تقویت و گسترش آنها بیش از پیش اهمیت دارد. تاکنون ۲۰ تعاونی در شمال کشور تشکیل شده که ۸ تعاونی در استان گیلان واقع شده است. این

معرفی منطقه مورد مطالعه

حوزه جنگل‌های تعاونی آستارا چای شامل ۴ سری (سری های ۴، ۵، ۶، ۷) است که از نظر طول جغرافیایی بین $45^{\circ}45'$ تا 49° شمالی و عرض جغرافیایی $38^{\circ}15'$ و $38^{\circ}30'$ شرقی واقع شده و در فاصله ۱۱ کیلومتری شهرستان آستارا قرار دارد (شکل ۱). آب و هوای جنگل‌های منطقه مورد مطالعه، معتدله بوده و در طول دوره ۱۰ سال، متوسط بارندگی ماهیانه $1449/44$ میلی-متر، حداقل، حداکثر و میانگین درجه حرارت ماهیانه در این دوره به ترتیب $9/99$ ، $21/69$ و $15/86$ درجه سانتی‌گراد می‌باشد.

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی حوزه یک آستارا چای در میان حوزه‌های آبخیز جنگل‌های شمال ایران (بر اساس نقشه $1:1000000$: اداره کل منابع طبیعی استان گیلان،)

با افراد بهره‌گرفته شد که در قالب چهار قسمت شامل: مشخصات عمومی تعاونی، وضعیت اقتصادی جنگل‌نشینان، موفقیت تعاونی در

تعاونی‌ها عرصه‌های جنگلی را برای بلند مدت از دولت اجاره کرده و بر اساس طرح‌های جنگلداری که به تصویب شورای عالی جنگل و مرتع رسیده، وظایف مدیریتی دولت و تعاونی‌ها در طول دوره بهره‌برداری جنگل دقیقاً مشخص شده است. این تحقیق نقش تعاونی جنگل‌نشین منطقه آستارا چای را بر روی وضعیت اقتصادی جنگل‌نشینان، حفاظت و احیای جنگل می‌پردازد.

روش کار

جمع‌آوری داده‌ها از روش تحقیق پیمایشی با تکنیک پرسشنامه (فرم شماره ۱ و ۲) و مصاحبه

برای گروه‌های مورد مطالعه (کارشناسان منابع طبیعی و اعضا تعاونی جنگل‌نشین آستارا چای استفاده شد.

جدول ۱: نوع عملیات‌های انجام گرفته، شامل: حصارکشی و فرق (هکتار)، نهال‌کاری (هکتار یا اصله)، میزان خراش سطحی جنگلی (هکتار)، احداث کمربند سبز و کمربند حایل (کیلومتر)، خروج دام از جنگل (رأس)، احداث جاده جنگلی (کیلومتر)، مرمت جاده‌های جنگلی (کیلومتر)، زراعت چوب و گونه‌های سریع‌الرشد (اصله) و میزان عملیات پرورشی (هکتار) در تعاونی آستارا چای

دستیابی به اهداف حفاظتی خود و مشکلات و نارسایی‌های تعاونی تدوین گردید. زیرا از یک سو به بررسی وضعیت موجود تعاونی می‌پردازد و از سوی دیگر درصد بررسی روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته در موقعیت‌های متفاوت و اثرات این تعاونی بر خصوصیات اقتصادی اعضا می‌باشد (استاد هاشمی، ۱۳۸۶). مساحت عرصه تعاونی ۱۱۰۱۵ هکتار و تعداد خانوارهای مستقر در عرصه تعاونی ۹۷۱ خانوار بوده که ۱۱۶ خانوار از این گروه تمایل به عضویت در تعاونی و بکارگیری در جنگل را داشتند. از نرم‌افزارهای Excel و SPSS و آزمون t برای سازماندهی اطلاعات و رسم نمودارها

کیفیت عملیات					میزان عملیات انجام شده	میزان تعهدات	نوع عملیات
خیلی خفیف	ضعیف	متوسط	خوب	خیلی خوب			

مناسب و متقابل میان تعاونی با سازمان‌های مرتبط، رابطه ضعیف و نامناسب تعاونی با اعضا، رابطه ضعیف و نامناسب میان تعاونی و اداره کل منابع طبیعی، رابطه ضعیف و نامناسب میان تعاونی و اداره کل تعاون، چگونگی انتخاب اعضا هیات مدیره، ناتوانی و ضعف اعضا هیات مدیره، تعداد زیاد روستاهای تحت پوشش، عدم حمایت واقعی سازمان‌ها و ادارت دولتی مرتبط، از تعاونی، نظارت و کنترل ضعیف دولت بر نحوه فعالیت تعاونی، ناتوانی تعاونی در تأمین سوخت جایگزین برای اعضا، بازرسی و سرکشی نامناسب

جدول ۲: مشکلات و نارسایی‌هایی حال حاضر تعاونی شامل: کمبود امکانات و ماشین‌آلات، کمبود سرمایه، امکان دریافت وام از بانک‌ها، بی-سوادی یا کم‌سوادی اعضا، کمبود فرصت‌های شغلی، بی‌توجهی به مشارکت اعضا جهت شرکت در فعالیت‌های مختلف تعاونی، عدم وجود الگو و راهکار مشخص برای تعاونی، مدیریت ضعیف و ناکارآمد تعاونی در زمینه ابعاد مختلف فعالیت‌های تعاونی، عدم توجه یا کم‌توجهی به آموزش اعضا در زمینه اهداف تعاونی، ناتوانی در ارائه خدمات رفاهی و عمرانی به اعضا، نبود رابطه

و کم از روستاهای تحت پوشش توسط تعاونی، توجه تعاونی به مشارکت مردم در اجرای نامشخص بودن جایگاه مردم در برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های مختلف تعاونی، صوری بودن

مشکلات و نارسایی‌های حال حاضر تعاونی				
خیلی کم	کم	تا حدی	زیاد	خیلی زیاد

نتایج

که در این تعاونی ۴۰ درصد از اعضا تا حالا یکبار وام دریافت کرده‌اند (جدول ۳).
نتایج حاصل از وام دریافتی توسط اعضا در قالب کمک‌های نقدی تعاونی به آن‌ها نشان داد

جدول ۳- میزان تغییر کمک‌های نقدی تعاونی آستارا چای از زمان تأسیس

تغییر کمک‌های نقدی تعاونی در طول تأسیس									
نام تعاونی		بیشتر شده		کمتر شده		ثابت مانده		جمع کل	
آستارا چای		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
		۴۰	۱۲	۰	۰	۶۰	۱۸	۱۰۰	۳۰

نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که اکثریت اعضا از نفت سفید به عنوان سوخت مصرفی اول استفاده می‌کنند. (جدول ۴).

جدول ۴- نوع سوخت مصرفی

نوع سوخت مصرفی بر اساس اولویت															
نام تعاونی		نفت سفید		گازوئیل		گاز		هیزم و ذغال		سوخت حیوانی		برق		جمع کل	
آستارا چای		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
		۶۰	۱۸	۰	۰	۲۰	۶	۲۰	۶	-	-	-	-	۱۰۰	۳۰

باتوجه به مساحت پیش‌بینی شده جنگلکاری توسط تعاونی، نقش تعاونی در جنگل کاری انجام شده متوسط می‌باشد (جدول ۵)

جدول ۵- میزان جنگلکاری انجام شده توسط تعاونی در طول تاسیس تعاونی

نام تعاونی	مساحت پیش‌بینی شده (هکتار)	مساحت واقعی جنگل کاری (هکتار)
آستارا چای	۹۴۱	۴۴۴/۰۵۸

الرشد به‌خاطر شرایط اقلیمی نسبتاً سرد موفق نبوده است.

همان‌طورکه در جدول ۶ آورده شده است سرشاخه های درختان همچنان به‌عنوان خوراک دام مورد استفاده قرار می‌گیرند. تعاونی موفق به کاهش مصرف سوخت تا حد ۵۰٪ شده‌است. در زمینه احیا و ترمیم نیز نقش تعاونی متوسط و در مورد حفاظت از جنگل نقش تعاونی خوب می‌باشد. با بررسی بر روی بهره‌برداری‌های به‌عمل آمده در این تعاونی می‌توان مشاهده کرد که این تعاونی تا حد زیادی بر بهره‌برداری مناسب از جنگل‌ها موثر بوده‌است. بر کاهش چرای دام متوسط تا خوب عمل کرده‌است. میزان موفقیت تعاونی آستارا چای در زمینه مبارزه با قاچاق چوب متوسط تا خوب می‌باشد. تأثیر تعاونی بر کیفیت حصارکشی خوب و بر کیفیت نهالکاری تأثیر نسبی گذاشته و خراش سطحی عرصه‌های جنگلی خیلی با موفقیت همراه نبوده است. فعالیت تعاونی در مورد احداث کمربند سبز و کمربند حایل ضعیف و بر کیفیت عملیات پرورش متوسط تا خوب می‌باشد. این تعاونی در طی مدت فعالیت خود، بر کیفیت میزان احداث جاده و خروج دام از جنگل تقریباً موفق بوده ولی از بابت زراعت چوب و کاشت گونه‌های سریع-

جدول ۶- نقش تعاونی آستارا چای در میزان مصرف چوب، احیاء و ترمیم، جنگلکاری، حفاظت، بهره- برداری، چرای دام، قاچاق چوب، حصارکشی، نهالکاری، خراش سطحی، عملیات پرورشی، احداث جاده،

کمر بند سبز و حایل، خروج دام و زراعت چوب

جمع کل		خیلی زیاد		زیاد		تاحدی		کم		خیلی کم		نقش تعاونی آستارا چای در ...
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱۰۰	۳۰	۰	۰	۰	۰	۴۰	۱۲	۲۰	۶	۴۰	۱۲	میزان مصرف چوب به عنوان سوخت
۱۰۰	۳۰	۱۰	۳	۲۰	۶	۵۰	۱۵	۰	۰	۲۰	۶	مصرف سرشاخه درختان به عنوان خوراک دام
۱۰۰	۳۰	۲۰	۶	۲۰	۶	۳۰	۹	۱۰	۳	۲۰	۶	درصد جنگل کاری
۱۰۰	۳۰	۰	۰	۴۰	۱۲	۵۰	۱۵	۱۰	۳	۰	۰	کاهش مصرف سوخت
۱۰۰	۳۰	۰	۰	۱۰	۳	۵۰	۱۵	۱۰	۳	۳۰	۹	احیاء و ترمیم
۱۰۰	۳۰	۲۰	۶	۴۰	۱۲	۴۰	۱۲	۰	۰	۰	۰	حفاظت از جنگل
۱۰۰	۳۰	۳۰	۹	۵۰	۱۵	۰	۰	۲۰	۶	۰	۰	بهره برداری مناسب از جنگل
۱۰۰	۳۰	۰	۰	۲۰	۶	۵۰	۱۵	۲۰	۶	۱۰	۳	کاهش چربی دام
۱۰۰	۳۰	۳/۳۴	۱	۴/۶۶	۱۴	۳۰	۹	۳/۳۴	۱	۱/۶۶	۵	کاهش قاچاق چوب
۱۰۰	۳۰	۲۰	۶	۵۰	۱۵	۳۰	۹	۰	۰	۰	۰	کیفیت حصارکشی
۱۰۰	۳۰	۲۰	۶	۲۰	۶	۶۰	۱۸	۰	۰	۰	۰	میزان کیفیت نهالکاری
۱۰۰	۳۰	۱۰	۳	۱۰	۳	۱۰	۳	۶۰	۱۸	۱۰	۳	کیفیت خراش سطحی
۱۰۰	۳۰	۱۰	۳	۱۰	۳	۱۰	۳	۳۰	۹	۴۰	۱۲	کمر بند سبز و کمر بند حائل
۱۰۰	۳۰	۱۰	۳	۳۰	۹	۵۰	۱۵	۱۰	۳	۰	۰	کیفیت عملیات پرورشی
۱۰۰	۳۰	۳۰	۹	۵۰	۱۵	۲۰	۶	۰	۰	۰	۰	کیفیت احداث جاده
۱۰۰	۳۰	۲۰	۶	۳۰	۹	۴۰	۱۲	۱۰	۳	۰	۰	خروج دام از جنگل
۱۰۰	۳۰	۰	۰	۱۰	۳	۳۰	۹	۲۰	۶	۴۰	۱۲	زراعت چوب

۲- در مورد کیفیت پوشش گیاهی منطقه از لحاظ نوع و میزان تغییر، در سطح اطمینان ۹۵٪ موفق بوده است.

۳- در مورد فعالیت‌های جانبی تعاونی شامل پرورش زنبور عسل، تولید مواد لبنی و نهالستان، اختلاف معنی‌دار در سطح اطمینان ۹۵٪ مشاهده شد و در مورد پرورش ماهی، جمع‌آوری محصولات فرعی، ایجاد کارگاه صنایع چوب اختلاف معنی‌دار در سطح اطمینان ۹۵٪ مشاهده نشد.

نتایج تجزیه واریانس با استفاده از آزمون t بین دو گروه مورد مطالعه: کارشناسان منابع طبیعی و اعضا تعاونی جنگل‌نشین آستارا چای در مورد صفات کمی که در جدول شماره ۷ آورده شده است نشان‌داد که:

۱- تعاونی در کاهش بهره‌برداری غیرمجاز (قاچاق) چوب، در سطح اطمینان ۹۵٪ موفق بوده است.

۴- در مورد مشکلات و نارسایی‌های تعاونی در مورد کمبود ماشین‌آلات، کمبود سرمایه، مدیریت ضعیف و ناکارآمد تعاونی، ناتوانی در ارائه خدمات رفاهی و عمرانی به اعضا، نبود رابطه مناسب و متقابل میان تعاونی با سازمان‌های مرتبط، رابطه ضعیف تعاونی با اعضا، رابطه ضعیف و نامناسب میان تعاونی و اداره کل منابع طبیعی، رابطه ضعیف و نامناسب میان تعاونی و اداره کل تعاون، تعداد زیاد روستاهای تحت-پوشش، عدم حمایت واقعی سازمان‌ها و ادارات دولتی مرتبط از تعاونی، نظارت و کنترل ضعیف دولت بر نحوه فعالیت تعاونی، ناتوانی تعاونی در تامین سوخت جایگزین برای اعضا، صوری بودن

توجه تعاونی به مشارکت مردم در اجرای فعالیت‌های مختلف تفاوت معنی‌دار در سطح اطمینان ۹۵٪ مشاهده نشد و در مورد امکان دریافت وام از بانک‌ها، بی‌سوادی یا کم‌سوادی اعضا، کمبود فرصت‌های شغلی بی‌توجهی به مشارکت اعضا جهت شرکت در فعالیت‌های مختلف، عدم وجود الگو و راهکار مشخص برای تعاونی، مسایل آموزشی، چگونگی انتخاب هیات مدیره، ناتوانی و ضعف اعضا هیات مدیره، بازرسی از روستاها و نا مشخص بودن جایگاه مردم در برنامه‌ریزی‌ها و اجرای فعالیت‌های مختلف تعاونی اختلاف معنی‌دار در سطح اطمینان ۹۵٪ مشاهده شد.

جدول ۷- نتایج تجزیه واریانس صفات کمی با استفاده از آزمون t

متغیر مقایسه ای	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی دار
میزان موفقیت تعاونی در کاهش قاچاق	۰/۵۶۱	۲۸	* ۰/۴۸۱
کیفیت پوشش گیاهی (نوع تغییر)	-۰/۴۱۴	۲۸	* ۰/۲۷۸
کیفیت پوشش گیاهی (میزان تغییر)	۰/۸۱۴	۲۸	* ۰/۰۳۹
پرورش زنبور عسل	۳/۲۶۶	۲۸	* ۰/۰۲۳
کشت قارچ	۲/۶۷۲	۲۸	* ۰/۲۷۴
پرورش ماهی	۱/۱۷۵	۲۸	NS ۰/۰۶۵
جمع‌آوری محصولات فرعی	۱/۰۷۷	۲۸	NS ۰/۹۶۷
نهادستان	۰/۵۰۷	۲۸	* ۰/۴۱۸
تولید مواد لبنی	۳/۲۷۸	۲۸	* ۰/۰۰۲
ایجاد کارگاه صنایع چوب	۲/۵۸۱	۲۸	NS ۰/۸۵۷
کمبود امکانات و ماشین آلات	۰/۵۲۰	۲۸	NS ۰/۹۳۵
کمبود سرمایه	۰/۵۰۲	۲۸	NS ۰/۶۱۴
امکان دریافت وام از بانک‌ها	۰/۲۶۱	۲۸	* ۰/۳۵۶
بی‌سوادی یا کم‌سوادی اعضا	۲/۰۴۵	۲۸	* ۰/۰۴۷
کمبود فرصت‌های شغلی	۱/۱۱۷	۲۸	* ۰/۲۸۲
بی‌توجهی به مشارکت اعضا جهت شرکت در فعالیت‌های مختلف تعاونی	-۱/۱۴۱	۲۸	* ۰/۲۰۴
عدم موجود الگو و راهکار مشخص برای تعاونی	-۲/۰۴۸	۲۸	* ۰/۱۰۶

* معنی‌داری در سطح اطمینان ۹۵٪

NS عدم معنی‌داری

بحث و نتیجه‌گیری

تعاونی آستارا چای از نظر کاهش بهره- برداری غیر مجاز (قاچاق)، به‌علت به‌کار گرفتن

مامورین حفاظتی (قرقبان) در سطح عرصه‌های مورد عمل خود نسبت به قبل از تاسیس تعاونی موفق بوده و با گماردن مامورین بیشتر و حمایت-

کارخانه مذکور می‌تواند تا اندازه‌ای به وضعیت اقتصادی شرکت نماید. این تعاونی به دلیل آن که صرفاً به بهره‌برداری از چوب معطوف بوده آن هم با توجه به پیر بودن جنگل‌های منطقه، با کمبود سرمایه مواجه گشته که به دنبال آن نتوانسته از ماشین‌آلات نسبتاً پیشرفته‌امروزی استفاده کند.

مدیریت این تعاونی نیز به غیر از سال‌های ابتدایی که از مهندسين با سابقه منابع طبیعی بوده- اند در سال‌های اخیر با توجه به کاهش میزان برداشت به علت تغییر شیوه‌های بهره‌برداری از افراد کم تجربه استفاده نموده که دلیل دیگری بر عدم موفقیت این تعاونی بوده است. این نوع مدیریت عدم ارتباط مناسب با اداره کل منابع طبیعی و به دنبال آن سایر ادارات تابعه را به همراه داشته که نتوانسته خلاء بهره‌برداری از چوب را با سایر منابع درآمدی جایگزین کند که به دنبال خود بیکار شدن پرسنل تعاونی را به همراه داشته است. البته ناگفته نماند تعاونی با بکارگیری از نیروهای بومی هر منطقه چه به عنوان اعضای تعاونی و چه به عنوان پرسنل اعم از کارگری و اداری تا اندازه‌ای نتوانسته در منطقه ایجاد شغل کند ولی با توجه به یک جانبه‌نگری به جنگل آن هم فقط بهره‌برداری از درخت باعث ایجاد مشکلاتی برای تعاونی نموده است که می‌توان با هدایت تعاونی‌ها به سمت استفاده از سایر منابع در جنگل اعم از پرورش ماهیان گرم آبی و سرد آبی احداث نهالستان، تولید نهال‌های زینتی جهت صادرات به کشورهای همسایه تا اندازه‌ای مشکلات اقتصادی تعاونی را رفع نماید.

های مادی و معنوی آن‌ها می‌توان موفقیت تعاونی را در این مورد بیشتر کرد.

از نظر کیفیت پوشش گیاهی با احداث نهالستان در منطقه و نظارت مستقیم کارشناسان شرکت در امر نهالکاری نسبت به قبل از تاسیس تعاونی موفق‌تر بوده و می‌توان با احداث باغ بذر و استفاده از بذر درختان مرغوب منطقه در امر تولید نهال کیفیت پوشش گیاهی منطقه را بالاتر برد. در مورد فعالیت‌های جانبی تعاونی شامل پرورش زنبور عسل، تولید مواد لبنی به علت نزدیک بودن استان اردبیل و داشتن مراتع نسبتاً مرغوب موفق بوده و با به‌کار گرفتن اصول صحیح زنبورداری و دامداری و به نژادی می‌توان کیفیت کار را بالاتر برد.

تعاونی از نظر پرورش ماهی موفق نبوده علت آن هم عدم استفاده مناسب از تسهیلات اعتباری بانک‌ها می‌باشد که می‌توان با هماهنگی مسوولین بانک‌های سطح شهرستان و گماردن متخصصین این امر تعاونی را در رسیدن به اهداف حمایت از منابع طبیعی و عدم وابسته بودن صرف به بهره‌برداری کمک نمود و با توجه به وجود رودخانه‌هایی که به ارتفاعات با پوشش یخچالی دائمی متصل است می‌تواند در این زمینه موفق باشد. تعاونی از نظر ایجاد کارگاه صنایع چوب خیلی موفق نبوده و با توجه به کیفیت پایین چوب‌های منطقه کمتر به این امر توجه شده است و متأسفانه بیشتر تولید ذغال در منطقه مرسوم می‌باشد وجود پیمانکاران متعدد ذغال در منطقه شهادی بر این مدعاست و با توجه به وجود کارخانه نئوپال در خلخال و مشکلات تأمین هیزم آن برقراری رابطه منطقی بین این تعاونی و

منابع

- ۱- استاد هاشمی، ر. (۱۳۸۶). بررسی تاثیر تعاونی‌های جنگل‌داری بر حفاظت از جنگل و وضعیت اقتصادی جنگل‌نشینان منطقه (مطالعه موردی تعاونی‌های قیصر کوه و انجیل بن در استان گیلان) پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه گیلان.
- ۲- ساعی، ع. (۱۳۷۷). آمار در علوم اجتماعی با کاربرد نرم‌افزار spss /pc در پژوهش‌های اجتماعی، انتشارات نشر جهاد، صفحه ۲۴۷.
- ۳- شاعری، ع و حسینی نیا، م. (۱۳۷۹). بررسی میزان توفیق تعاونی‌های جنگل‌داری در مدیریت جنگل‌های شمال، طرح تحقیقی.
- ۴- عباسی، ع، همکاران- (۱۳۷۹). بررسی تجارب جهانی جلب مشارکت محلی در مدیریت منابع جنگلی و بهره‌گیری از تجارب موفق در ایران، مقالات همایش ملی مدیریت جنگل‌های شمال و توسعه پایدار صفحه ۴۳۲-۴۱۱.
- ۵- محمد نژاد، م. (۱۳۷۸). ارزیابی اقتصادی تعاونی‌های جنگل‌نشین پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه مازندران
- ۶- منصور فر، ک. (۱۳۶۹). روش‌های آماری، انتشارات دانشگاه تهران. چاپ اول
- ۷- یخکشی، ع. (۱۳۸۵). نقش مدیریت در عمران روستاها و حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست، چاپ اول. انتشارات میرماه. صفحه ۴۸.